

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ ЗА 2020 ГОДИНА

/Приета с Решение № 97/27.02.2020 г. на ОбС – Кюстендил/

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата Програма е разработена в изпълнение на чл.26а от Закона за народните читалища, съгласно представените предложения от председателите на Народните читалища в Община Кюстендил за дейността им през 2020 г.

Съгласно чл.2 от ЗНЧ, читалищата са юридически лица с нестопанска цел. Те са традиционни самоуправляващи се български културно – просветни институции в населените места.

Програмата има за цел утвърждаване на читалищата като стабилен фактор за развитие на културата в община Кюстендил. Те са изконни носители на българския дух и култура през вековете носейки в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование, възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото. Тяхната задача е да откликват на нуждите на местното население, да участват активно в обществения живот и да бъдат притегателни културно-образователни и информационни центрове.

В малките населени места , читалищата са основни и единствени културни, образователни и социално – контактни центрове, в които хората могат да общуват, да дискутират по проблемите на развитието на населеното място и на обществото ни като цяло. Те са и една добра неформална среда за провеждане на продължаващо образование чрез лекции, курсове, информационни събития и др. Това е място където успешно могат да се съгласуват и кооперират усилията на образователни, културни, социални институции. Читалищата са характерна българска институция с демократично начало и традиции в образованието през целия живот, които в съвременните условия се модернизират с помощта на новите технологии и обмен на модели и практики с други партньори и граждански формации и сдружения.

В община Кюстендил има 45 регистрирани читалища в 34 населени места от общо 72 населени места. От тях 5 читалища не са пререгистрирани - „Златна долина” с. Горно Уйно, „Димитър Благоев” с. Долна Гращица и „Осоговски лъч 2009” с. Горна Брестница и НЧ „Стоян Лудев” с. Скриняно; НЧ „ Възраждане - 1925 ” с. Богослов. Дейността на читалищата е обезпечена с държавна и общинска субсидия. Средствата за читалищата се регулират и разпределят между тях от комисия, определена със заповед на кмета и Указания за дейността на комисиите извършващи разпределение на годишната държавна субсидия , от Министерството на културата влезли в сила на 22.01.2015 г., като средствата се предоставят на читалищата за самостоятелно управление, съгласно чл.23, ал.1 от ЗНЧ.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Цел:

Утвърждаване на читалищата в Община Кюстендил като културно-просветни средища с активни културни, информационни, социални и граждански функции.

Приоритети:

1. Насърчаване и подкрепа на читалищата в Община Кюстендил за осъществяване на основните им дейности .

- Организиране и провеждане на фестивали и празници на територията на община Кюстендил.
- Участие в проекти заедно и поотделно с община Кюстендил.
- Запазване и разпространение на българските традиции и обичаи, песни и танци.
- Представяне на привлекателни форми за опознаване на миналото, традициите и културните постижения
- Чествания на бележити дати и годишнини, включени в Културния календар на община Кюстендил.
- Съхраняване и развитие на любителското художествено творчество и завоюваните позиции за работа с различни възрастови групи и привличане на млади хора като важен фактор за насърчаване на социалната промяна.

2. Разширяване обхвата на дейността на читалищата в обществено значими сфери.

- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, дарителски акции, културна и социална интеграция, включително и на хора в риск, неравностойно положение, етнически общности и др.
- Превръщане на читалището в общодостъпен център за библиотечно и информационно осигуряване чрез навлизане на информационните технологии.
- Укрепване на читалищната дейност в сътрудничество и партньорство с общината, с културните и образователните институции, с представители на бизнеса и НПО за реализиране на съвместни програми и проекти.

3. Развитие и поддържане на читалищната материално-техническа база:.

- Чрез кандидатстване и реализиране на проекти заедно и поотделно с община Кюстендил.
- Чрез собствени приходи.

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Културно-просветна дейност

Читалищата имат традиции в работата си с децата, младите хора и възрастните. Те ежегодно организират изяви по различни поводи, чествания, годишнини от местен и национален характер. За реализирането на инициативите се търси подкрепата на, училищните ръководства, детски градини и местни организации, с които се работи на добро ниво, давайки възможност до продължи разнообразяването на културния живот на община Кюстендил.

2. Библиотечна дейност.

Библиотечната дейност е една от основните функции на читалището. В библиотеките се събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване библиотечни и информационни услуги за населението. Те осигуряват свободен достъп за своите читатели, като библиотекарите работят и за привличане на нови читатели сред младите хора, за създаване на трайни навици за четене и получаване на знания и умения. В рамките на тези дейности с помощта на различни методи и форми на работа (уреждане на кътове с литература, срещи с ученици, литературни четения и др.), се

създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд. С навлизането на информационните технологии компютрите все по-необходими в ежедневната работа. Достъпът до информация, знания, комуникация и учене през целия живот се налага в последно време с предоставянето на компютърни и интернет услуги.

Основните задачи и усилия са насочени към:

- утвърждаване на библиотеките като обществени, информационни и културни центрове, осигуряващи равен достъп за всички до многообразието на знания, идеи и мнения.

- превръщането на библиотеките в информационно образователни центрове за хората от различни възрасти;

- попълване и обогатяване на библиотечните фондове с нови и интересни заглавия от различни области на знанието;

3. Развитие на любителското художествено творчество

Важно място в културния живот заемат утвърдените културни традиции и обменът на културни продукти и идеи. Ежегодните културни прояви и традиционни празници спомагат за изява на постоянно действащите групи и индивидуални изпълнители, за приемствеността между поколенията и обмяна на добри практики, тъй като те са предназначени за всяка възрастова група и се проявяват във всички сфери на изкуството. В изграждането на художествената продукция и нейното осъществяване участват много любители на различните видове изкуства – деца, младежи и възрастни, които според своите предпочитания осмислят свободното си време и същевременно създават културен продукт, който се представя в градски, общински, регионални, национални и международни събития. Художествените изяви на сцената са важна част при формирането на културното пространство в обществото.

4. Работа по проекти

За да продължи да се развива културният живот в Общината, е необходимо координирано сътрудничество с културните институти и използване възможността за кандидатстване по различни програми с проекти за финансиране на дейностите им. С тяхна помощ читалищата ще допринесат за задоволяване на определени обществени потребности. Това е възможност за всяко едно читалище да реализира своя цел чрез осигуряване на алтернативно финансиране. Общината е партньор и винаги ще подпомага техните усилия в тази насока.

5. Дейности по програмата за 2020 г.

N: по ред	Дейности	Срок	Отговорник	Финансови средства
I.	Културни и образователни мероприятия			
1.	Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с общински, регионални и национални празници.	Културен календар на общинско, областно и национално ниво	Читалища Община Кюстендил	Община Кюстендил Културен календар Собствени средства

2.	Включване в инициативи, организирани от Община Кюстендил.	Културен календар	Община Кюстендил	Община Кюстендил Собствени средства
3.	Чествания на бележити дати и годишнини .	През годината	Читалища Община Кюстендил	Собствени приходи Община Кюстендил
II.	Художествена самодейност			
1.	Развитие и подпомагане на дейността на съществуващите самодейни групи и клубове.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Участия във фестивали, конкурси, събори на общинско, регионално и национално ниво.	Покани за участие	Читалища	Собствени средства Спонсори Както и средства от общинския бюджет на дейности залегнали в Културния календар на общината
3.	Запознаване на подрастващото поколение с местните традиции и празнично – обредния календар.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
4.	Съхраняване и популяризиране на местните обичаи и традиции от българския фолклор.	Постоянен	Читалища	Собствени средства
III.	Повишаване на квалификацията			
1.	Проучване на добри практики от водещи културни организации и възможности за тяхното прилагане.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Повишаване на квалификацията на служителите в читалищата.	Постоянен	Читалища Община Кюстендил Регионална библиотека РЕКИЦ - Читалища	Собствени средства /проекти/
IV.	Библиотечна дейност			
1.	Уреждане и поддържане на читалищните библиотеки.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства проект Глобални библиотеки

2.	Обогатяване на библиотечния фонд.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства / проекти, дарения/
3.	Мероприятия – представяне на нови книги, литературни четения, изложбени кътове с книги за повишаване на читателския интерес и др.	Календарен план на читалището	Читалищата	Собствени средства
4.	Предоставяне на компютърни и интернет услуги за населението	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
V.	Поддръжка, ремонт на МТБ			
1.	Ремонтни дейности при възможност за кандидатстване по проекти.	По програми	Читалищата	Собствени средства, Проекти
VI.	Разработване и реализиране на проекти			
1.	Участие в проекти на Министерството на културата и Европейски програми	По програми	Читалищата	Собствени средства, Оперативни програми
VII.	Популяризиране на дейността и партньорства			
1.	Популяризиране на образователни и културни прояви в местните медии.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства
2.	Създаване на партньорства с други културни организации, клубове, училища и детски градини, НПО, медии, бизнес и др.	Постоянен	Читалищата	Собствени средства

6. Материално-техническа база

Материално-техническата база на читалищата включва сграден фонд (който е общинска собственост), оборудването и обзавеждането на библиотеки, салони, зали и други помещения. Основните задачи, по които ще се работи през 2020 г., са свързани с разработване на проекти съвместно с община Кюстендил по Европейски проекти за обновяване и поддържане на сградния фонд.

7. Финансиране

Обезпечаването на дейностите през 2020 г. ще се осъществява чрез финансиране от:

- Държавната субсидия, разпределена съгласно изискванията на ЗНЧ;

- **Общинско финансиране** – фестивали и празници от местно и национално значение, участие в проекти заедно и поотделно с община Кюстендил, международни срещи събори, годишнини на читалищата, както и бележити дати от нашата история залегнали в Културния календар на община Кюстендил.
- **Кандидатстване по Евро проекти и проекти към Министерството на културата.**
- **Други източници** (наеми на помещения, други наеми, членски внос, дарения и др.)

V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Изпълнението на Програмата ще даде възможност за реализация на набелязаните цели, задачите и основните дейности. Успешното им изпълнение ще спомогне за опазването и съхраняването на културно историческото наследство във времето на глобализация и утвърждаване на празници и събития, даващи възможност за удовлетворяване нуждите на бъдещите поколения да се запознаят с миналото на родния край; подпомагането и развитието на любителското художествено творчество ще стимулира младите хора и талантиливите дарования; уреждането и поддържането на библиотечните колекции ще подпомогне образователния процес към получаване на нови знания; реализирането на разнообразни и иновативни инициативи ще допринесе за обогатяване на културния живот в общината; усвояването на знания за новите информационни технологии ще отвори врата към необятното глобално пространство.

Изпълнението на тази програма ще има съществен принос за постигане на интегриран подход за развитие на образованието и културата и превръщането на народните читалища не само в духовни, но и в съвременни информационни центрове като привлекателно място за хората. Така програмата ще разкрие традициите на миналото, предизвикателствата на настоящето и надеждата за по-добро бъдеще.

Забележка: Програмата за развитие на читалищната дейност е разработена и изготвена на база внесени предложения на Председателите на народните читалища от Община Кюстендил до Кмета на Общината за 2020 г.

Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете на отделните читалища.